

CONVENIO DE COOPERACIÓN ENTRE A DEPUTACIÓN PROVINCIAL DE OURENSE E A SOCIEDADE GALEGA DE MEDIO AMBIENTE SA PARA A XESTIÓN DAS PLANTAS DE TRANSFERENCIA DE RESIDUOS DE COMPETENCIA LOCAL NA PROVINCIA DE OURENSE

MEMORIA XUSTIFICATIVA

O Presidente da Sociedade Galega do Medio Ambiente, S.A.

DECLARA:

Que esta Sociedade ten previsto formalizar coa Deputación Provincial de Ourense o instrumento convencional arriba referido por un período de vixencia que abrangue un período de catro anos dende o 1 de xullo de 2025.

Antecedentes

O sistema promovido pola Administración autonómica para a xestión institucional dos residuos domésticos, xestionado de acordo co disposto na Lei 6/2021, do 17 de febreiro, de residuos e solos contaminados de Galicia, realízase a través da sociedade do sector público autonómico Sociedade Galega de Medio Ambiente (creada polo Decreto 111/1992 de 11 de abril. En adiante SOGAMA), e configúrase como un modo de xestión colectiva dos residuos municipais cuxa finalidade de interese xeral é a de conseguir, en cooperación coas entidades locais adheridas ao sistema, o mellor resultado ambiental global no tratamento dos residuos domésticos procurando a máxima eficiencia no uso dos recursos públicos.

Ao igual que na anterior Lei de residuos de Galicia (Lei 10/2008, de 3 de novembro), a actual Lei 6/2021, establece nos artigos 9 e 10 as competencias das entidades locais e a Administración Xeral da Comunidade Autónoma de Galicia, da que depende SOGAMA, e establece a posibilidade de promover a coordinación entre as administracións autonómica e local, así como a súa colaboración e cooperación, coa

finalidade de realizar as accións necesarias para a consecución dos obxectivos establecidos na lei e na planificación en materia de residuos.

Dentro do Plan Xeneral de Residuos Sólidos de Galicia 1999-2009 (DOG 4 de xuño do 1999) establecíase unha planificación das instalacións de tratamento necesarias para cumprir os seus obxectivo segundo a análise da situación da xestión de residuos en Galicia e as previsións de futuro nese momento.

Nun primeiro momento planificouse a construción de catro plantas de transferencia de residuos na provincia de Ourense a realizar e xestionar por SOGAMA das que se construíron dúas (unha en San Cibrao das Viñas e outra na Rúa). Nembargante, dos diferentes estudos e análises realizados e sobre a base da dispersión poboacional detectouse que resultaba mais eficiente e económico a construción de microplantas que reduciran as distancias máximas de transporte de lixo dende os puntos de recollida ás plantas de transferencia executadas por SOGAMA.

En setembro do ano 2002 asinouse un convenio entre a Deputación Provincial de Ourense, a Consellería de Medio Ambiente da Xunta de Galicia e a mercantil SOGAMA na que se estableceu a obriga por parte da Deputación da construción de once microplantas de transferencia de residuos sólidos urbanos na provincia de Ourense e a obriga de SOGAMA de asumir a súa explotación. A Deputación Provincial de Ourense, en execución do Plan Provincial de Xestión de Residuos Sólidos Urbanos financiado con cargo ao Fondo de Cohesión, construíu once microplantas de transferencia de residuos sólidos urbanos na provincia de Ourense contando cos preceptivos títulos habilitantes para a realización da súa actividade. Son as seguintes:

PLANTA	ÁMBITO TERRITORIAL
O Carballiño	Beaiz, Boborás, O Carballiño, Irixo, Maside, Piñor, Púnxín, San Amaro e San Cristovo de Cea
O Ribeiro	Arnoia, Avión, Beade, Carballeda de Avia, Castrelo de Miño, Cenlle, Cortegada, Leiro, Melón e Rivadavia
Terra de Celanova	A Bola, Celanova, Cartelle, Gomesende, A Mera, Padrenda, Pontedeva, Quintela de Leirado, Ramirás e Vereia

A Limia	Baltar, Os Blancos, Porqueira, Rairiz de Veiga, Sandiás, Sarreaus, Trasmiras, Vilar de Santos e Xinzo de Limia (Calvos e Randín), (Vilar de Barrio)
Monterrei	Castelo do Val, Cualedro, Laza, Monterrei, Oímbra, Verín e Vilardevós
Santa Águeda	Amoeiro, Coles, A Peroxa e Vilamarín
Ourense	Baños de Molgas, Esgos, Maceda, Montederramo, Nogueira de Ramuín, Parada do Sil, A Teixeira, Xunqueira de Ambía e Xunqueira de Espadañedo, (Vilar de Barrio), (Castro Caldelas)
Navea-Bibei	Castro Caldelas, Chandreza de Queixa, Manzaneda, A Pobra de Trives e San Xoán de Río
Baixa Limia	Bande, Calvos de Randín, Entrimo, Lobeira, Lobios e Muíños
Conxo-Frieiras	A Mezquita, A Gudiña, Riós e Vilariño do Conso
Viana do Bolo	Viana do Bolo e (A Veiga)

Posteriormente, no ano 2004 e en substitución do anterior, a Deputación asinou outro convenio con SOGAMA na que a Deputación cedía a SOGAMA os equipos e instalacións necesarios para a realización das operacións de transferencia de residuos (once microplantas tipo T2 e T3 totalmente equipadas) e tres cabezas tractores con semiremolque cos seus colectores de transporte e SOGAMA explotaba as instalacións cedidas asumindo a utilización e mantemento dos bens, equipos e instalacións cedidas soportando os custos da explotación e mantemento.

Unha das condicións do convenio do ano 2004 era que SOGAMA se facía cargo da xestión das microplantas sempre que os concellos aos que se lle presta o servizo non tiveran débedas con ela, requisito que non se cumpriu. Isto motivou que o pleno da Corporación Provincial na súa sesión ordinaria de 28 de abril de 2006 declarara como servizo público supramunicipal de competencia provincial a prestación do servizo de transferencia de residuos sólidos urbanos a través das microplantas de transferencia de ámbito supramunicipal da súa titularidade. Esta delegación podía deixarse sen efecto no caso de que a Deputación Provincial chegase a un acordo para a transferencia das microplantas á SOGAMA.

O mesmo órgano de goberno delegou a xestión das microplantas nas mancomunidades ás que pertencen a maior parte dos municipios definidos no seu ámbito territorial o que propiciou a posta funcionamento e a xestión do sistema aínda que SOGAMA soamente asumirá a loxística de transporte entre esas microplantas e as construídas por SOGAMA.

Do seguimento realizado constatouse a redución dos gastos de loxística e o aforro na construción, xestión e mantemento de dúas ecoplantas das catro inicialmente previstas chegando á conclusión de que melloraba a eficiencia da xestión e a eficacia económica o feito de que a Deputación xestionara (directa ou indirectamente) as microplantas e SOGAMA aboara unha determinada cantidade por cada tonelada transferida.

Baixo este principios asinouse un Convenio de Colaboración entre a Deputación e SOGAMA para a xestión das microplantas de transferencia de residuos sólidos urbanos da provincia de Ourense no ano 2010 cunha vixencia de catro anos que se prorrogou por acordo do Pleno Provincial de 27 de decembro do 2013. Neste convenio a Deputación Provincial de Ourense cedíalle trinta e sete colectores de alta capacidade para transporte de lixo por estrada a SOGAMA e mantiña a xestión do funcionamento das microplantas da súa titularidade mentres que SOGAMA debía destinar os equipos cedidos ao seu uso no sistema integrado de xestión de residuos sólidos urbanos na provincia de Ourense, recolle-los residuos tratados nas microplantas provinciais, asumindo a súa titularidade dende a entrega e aboarlle a Deputación Provincial de Ourense as cantidades de 2.700 €/unidade, IVE excluído, pola entrega dos 37 colectores e 3,65 €, IVE excluído, por cada tonelada de lixo entregada.

En xuño de 2017, asinase un novo convenio con vixencia ata 2021, coa finalidade de continuar a cooperación entre ambas entidades, na mesma liña de procurar mediante dita cooperación, a consecución dunha redución de custos e eficiencia na prestación do servizo público de xestión dos residuos domiciliarios.

En xuño de 2021, asinase un novo convenio con vixencia ata 2025, coa finalidade de continuar a cooperación entre ambas entidades, na mesma liña de procurar mediante dita cooperación, a consecución dunha redución de custos e eficiencia na prestación do servizo público de xestión dos residuos domiciliarios.

O vixente Plan Sectorial de xestión de Residuos Municipais Galicia 2023 mantén a planificación das instalacións de tratamento actuais na zona sur de Galicia e, polo tanto xustifica tamén a continuidade da colaboración entre ambas partes.

Sendo mais vantaxoso o sistema de xestión das microplantas para todos os implicados, e, en última instancia, para os cidadáns é polo que se propón un novo convenio de colaboración entre esta Administración e a mercantil autonómica SOGAMA ao mellorar a eficiencia da xestión pública, facilitar a utilización conxunta de medios e servizos públicos e contribuír á realización de actividades de utilidade pública.

Finalidade e Obxecto do Convenio. Análise económico.

O obxecto do convenio e regula-la cooperación entre a Deputación Provincial de Ourense e SOGAMA para a xestión das once microplantas de transferencia de residuos sólidos urbanos propiedade da Deputación Provincial que se relacionan no apartado anterior e que teñen a condición de bens de dominio público e servizo público.

En relación ó impacto económico, para realizar o estudo de custos de operación se debe considerar que os custos de transferencia teñen dous capítulos ben diferenciados, os custos de transferencia do lixo en cada unha das plantas e o transporte dende estas ata o Complexo Medioambiental de Cerceda (CMC).

Respecto ao custo de operación é evidente que a operación de dúas plantas previstas inicialmente no plan de residuos é menor que a operación de once instalacións, pero a vantaxe de que a xestión destas instalación sexa realizada por persoal da Deputación estriba en que o mesmo persoal que ten que atender aos puntos limpos (que non dependen de SOGAMA e teñen que estar operativos) se encarga paralelamente da xestión das plantas de transferencia. Deste xeito se reparten os custos do persoal entre as instalacións que dependerían de Sogama e outras instalacións anexas que dependen da Deputación. O estudo de custos que fai a Deputación de Ourense das once instalacións de transferencia resúmese no seguinte cadro:

CONCEPT

TOTAL

Transferencia anual **49.553 Tn/ano**

Custo de OPERACIÓN	RRHH	19.424,51 €/mes	233.094,06 €
	Enerxía Eléctrica	2.204,83 €/mes	26.458,00 €
	Servizos Municipais	330,03 €/mes	3.960,40 €
	Transmisión de datos	1.441,92 €/mes	17.303,00 €
	Mantemento preventivo	7.500,00 €/mes	90.000,00 €
	Mantemento preventivo extra	1.900,18 €/mes	22.802,21 €
	Mantemento correctivo	3.333,33 €/mes	40.000,00 €
	Inspeccións Básculas	449,63 €/mes	5.395,50 €
	Inspeccións Inst. Elec.	585,75 €/mes	7.029,00 €

Custo anual **446.042,17 €**

Custo por Tn transferida **9,00 €/Tn**

Deste custo a Deputación de Ourense asume a cantidade de 2 euros por tonelada, asumindo SOGAMA como compensación a Deputación o resto do custo de operación das plantas, isto é 7 euros por tonelada, o que é un importe inferior ao que actualmente está aboando ao xestor que actualmente xestiona a rede de plantas de transferencia propias de SOGAMA.

Tendo en conta unha estimación de 49.554 toneladas de residuos ao ano xestionadas nas once instalacións de transferencia, o importe estimado do convenio para SOGAMA e de 1.387.512,00 euros sen IVE para os catro anos de duración (1.526.263,20 euros IVE engadido).

Ademais, segundo os datos que tamén se reflicten na memoria da Deputación, a estimación de kilómetros de transporte dende as once plantas de transferencia ata o CMC e de 978.795 Km/anuais, mentres que dende as dúas instalacións que en su momento tiña previstas construír SOGAMA serían 992.792 km./anuais, o que tamén supón aforro, podendo mencionar tamén o efecto positivo sobre o medio ambiente.

Fundamentación do instrumento convencional:

Como xa se adiantou nos antecedentes e no apartado anterior, o convenio de colaboración supón vantaxes para as dúas entidades asinantes das que para SOGAMA se poden destacar as seguintes:

- Se reduce os custos de loxística que debe soportar no caso de que tivese que construír as dúas ecoplantas previstas inicialmente así como o aforro nos custes de construción e inversión.
- Se reduce o número de kilómetros para o transporte de residuos, o que supón ademais un menor impacto medio ambiental.
- Ao asumir a deputación parte dos custos de xestión das súas instalacións, se produce un aforro no importe de operación e mantemento que actualmente aboa SOGAMA a o xestor da súa propia rede de plantas de transferencia.

Engadido ao anterior, é preciso destacar o aforro que supón para os concellos, e por ende para os cidadáns, a solución adoptada pola Deputación (once plantas en lugar de dúas máis grandes previstas por SOGAMA), pois se reducen considerablemente as distancias que teñen que percorrer os camións de recollida municipal dos concellos. Isto último, cobra maior relevancia ao ter en conta a diseminación poboacional e a complicada orografía que ten a provincia de Ourense.

Como xa se mencionou anteriormente, Lei 6/2021, do 17 de febreiro, de residuos e solos contaminados de Galicia establece a posibilidade de promover a coordinación entre as administracións autonómica e local, así como a súa colaboración e cooperación, coa finalidade de realizar as accións necesarias para a consecución dos obxectivos establecidos na lei e na planificación en materia de residuos, polo que este convenio responde tamén a esta previsión legal de colaboración entre administración e entidades do sector público.

Os anteriores antecedentes e finalidade, así como que os intereses converxentes das partes asinantes en orden á consecución do obxecto referido que exclúen o ánimo de

lucro, non poden satisfacerse axeitadamente mediante a celebración dun contrato dos contemplados na Lei 9/2017, de 8 de novembro, de Contratos do Sector Público (LCSP), ou doutro instrumento alleo á natureza estritamente convencional.

Polo exposto, estímase xustificada a utilización do instrumento do convenio para articular as actuacións de referencia, quedando o devandito convenio fora do ámbito de aplicación do Texto Refundido Lei 9/2017, de 8 de novembro, de Contratos do Sector Público, estando encadrado o convenio no suposto de artigo 6 da devandita norma, todo elo con independencia de que, de acordo co previsto no artigo 4 da LCSP, lle sexan de aplicación os principios desta Lei para resolver as dúbidas e lagoas que puidesen presentarse.

Javier Domínguez Lino
Presidente

